BAĞIMSIZ TÜRKİYE

22
16-5-1977
250 Krş.

Haftalık Siyasi Gazete

Y. Ergündoğan
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasî Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. :
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi - Baskı :
MURAT MATBAASI
Koll. Şrt.

Abone Şartları
yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ

14.5.1977

İÇİNDEKİLER

SINAVDA BAŞARISIZDIRLAR . . 3

Anti-Emperyalist
Anti-Faşist Cephe
Ve Güçbirliği 4

CHP'NİN DURUMU 8

«Soruşturma»
Dediğin Böyle Olur 9

Samora'nın Büyük Yürüyüşü . . 11

TERİMLER-KAVRAMLAR
PROVAKASYON 13

«Halkın Kurtuluşu»na Öğüt . . . 16

Okuyucu Köşesi

YAŞASIN MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM SAVAŞIMIZ!

Önümüzdeki devrim anti - emperyalist olduğu için milli; anti - feodal olduğu için demokratiktir. Bu devrim millidir, çünkü çözüme bağlıyacağı çelişki emperyalizmle ulus arasındadır. Emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvaların kaleleri millileştirilecektir. Ulusal bağımsızlığımızı kazanacağız, bu da emperyalizmi kapı dışı etmekle mümkündür. Çağımızda böyle hareketin başarıya ulaşabilmesi için işçi sınıfının ve partisinin harekete damgasını vurması zorunludur. Bu konuda Stalin şöyle diyor: "Eskiden burjuvazi ulusun başı sayılırdı, ulusun haklarını ve bağımsızlığını savunurdu, bunları «her şeyin üstünde» sayardı. Bugün artık «ulusal ilke»den iz kalmamıştır. Bugün burjuvazi ulusal hakları ve bağımsızlığını dolarla trampa etmektedir. Ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik bayrağı, geminin bordrosundan denize atmıştır. Eğer siz, komünist ve demokratik partiler temsilcileri, yurtsever olmak istiyorsanız yönetici kuvveti almak istiyorsanız bu bayrağı başınızın üstünde yükseltmek ve onu ilerilere taşımak hiç kuşku yok size düşer. O bayrağı sizden başkası yükseltemez." (Son yazıları).

Bu devrim millidir. Çünkü: Emperyalist ve feodal kültür yerine ulusal devrimci kültür gelecektir. Feodal ilişkilerin bulunduğu bir ülkede, bilimsel teorideki ulus tanımını gerçekleştirmek henüz önümüzdeki bir görevdir. Ve bir devrim meselesidir. Bu devrim millidir. Çünkü: Bu devrim emperyalizmle çelişkisi olan tüm milli sınıf ve zümrelerin devrimidir. Milli olma konusunda ustalar şöyle diyor: "Her ülkenin proletaryası, her şeyden önce, politik iktidarı ele geçirmek, kendisini ulusun yöneticisi sınıfı durumuna yükseltmek, kendisi bizzat ulus olmak zorunda olduğuna göre, proletarya esasen millidir; ama sözcüğün **burjuva anlamında değil**" (Manifesto, altını biz çizdik).

Evet milli bir sınıf olan proletaryanın öncülüğünde bir milli devrim, milli demokratik devrim emperyalizme bağımlı olan, dolayısıyla farklı iki üretim biçiminin (kapitalist, feodal) bir arada bulunduğu ülkeler için geçerlidir. İster kapitalist üretim ilişkisi hakim olsun, isterse feodal üretim ilişkisi hakim olsun, devrimin bu niteliği değişmez. Bir ülke ister açık işgal, ister gizli işgal altında olsun, stratejimiz Milli Demokratik Devrimdir.

Bazı arkadaşlar feodal ilişkiler; toprak ağaları, tefeci bezirgânlar hatta bunların en kodamanları bile var diyor. Fakat yine devrim anti - feodal olmuyor. Bu çok gülünçtür. Devam ediliyor, "önümüzdeki devrim anti - emperyalist ve demokratik tir" deniliyor. Meselenin böyle konuşu çok ilginçtir. Birincide devrimin emperyalizme karşı olduğu yazılı, fakat devrimin adı yok; ikincide devrimin bir adı var, kime karşı olduğu yok. Ama yazılan yazı anlam bakımından doğru bir yazıdır. Milli Demokratik Devrimden farklı bir şey değildir. Evet önümüzdeki devrim aşaması Milli (ulusal) Demokratik ve aynı zamanda halk devrimidir.

Devrimci Selamlar.

Tarsus'dan
Bir Grup Devrimci

BAŞYAZI :

SINAVDA BAŞARISIZDIRLAR

Siyasî örgütler, siyasî örgütlerin yönetimindeki kişiler gerçek niteliklerini bunalım anlarında, önemli olaylar karşısında açıkça belli ederler. Durgun zamanlarda kendine "sosyalist" diyen ve geniş çevreleri sosyalistliğine inandırmış olan nice parti, toplumları sarsan büyük olaylar karşısında özde sosyalist nitelik taşımadıklarını ancak sosyalizan lafazanlıkla yetinen kurulu düzen partileri olduklarını göstermişlerdir. Örneğin birinci dünya savaşından önce, II Enternasyonal Partileri proleter enternasyonalizmininin savunucusu sosyalist partiler olarak geçinirlerdi. Kaustki gibi adamlar sosyalist hareketin büyük düşünürleri sayılırdı. Emperyalist savaşın patlak vermesiyle bu partilerin gerçek yüzleri ortaya çıktı. Hemen hemen tümü kendi ülkelerinin burjuvazisi çıkarına işçilerin öteki ülkelerin işçilerini boğazlamaya gönderilmesi gibi bir insan kasaplığını desteklediler. Sosyalizme, proleter enternasyonalizmine ihanet ettiler. Ama bu ters koşullarda da sosyalizm bayrağı elden düşürülmedi. Bolşeviklerin yaptığı gibi emperyalist savaşa karşı çıkanlar oldu.

Bir Mayıs kıyımı, bir savaş ölçüsünde olmasa bile, Türkiye işçi sınıfı hareketi tarihinde pek önemli bir olaydır. Bu olay karşısında çeşitli parti, çevre ve kişilerin tutumu ve davranışı bunların sınıfsal açıdan gerçek niteliğine ışık tutar. 1 Mayıs katliamı burjuva partiler için de, sol partiler için de bir sınav olmuştur. Ne DİSK güvenlik görevlilerinin, ne TİP, ne de TSİP yönetiminin bu sınavı proletarya devrimcileri olarak başarı ile geçtikleri söylenemez.

Burada faşist cephenin provokasyonuna büyük bir gaflet içinde çanak tutmuş olan yürüyüş ve mitinge katılmış ya da katılmamış Pekinci grupların sorumluluğundan sözetmiyeceğiz. Bu konuyu başka bir yazıda ele almak niyetindeyiz.

İşbirlikçi sermayenin çıkarlarının temsilcisi durumunda olan gazeteler, AP ve MHP sözcüleri kanlı olay karşısında kendilerinden beklenen tepkiyi gösterdiler. İddialarına göre olay karşıt görüşteki iki solcu grubun silahlı çatışması idi. Pekincilerle öteki sol gruplar çatışmışlar ve birbirlerini öldürmüşlerdi. Bu çevrelerin provokasyonu gizlemeleri olayın faşist cephenin, CIA'nın, onun ve yerli şubesinin faşizmin üniformasız vurucu gücüne uygulattırdığı bir katliam olduğu gerçeğini gizlemeye çalışmaları doğaldı.

Doğal olmayan, bazı sol çevrelerin hemen hemen aynı görüşte birleşmeleri ve bunların, hiç değilse ilk demeçlerinde, demokratik kamu oyunun baskısıyla provokasyonu örten perdenin bir ölçüde aralanmasından önce yayınladıkları bildirilerde, basın toplantılarında hemen hemen aynı yorumu getirmeleriydi. "Bu Maocu bozkurtların işidir" diyorlardı, başka şey söylemiyorlardı.

★

Örneğin TİP bildirisinde şöyle deniyordu : "Kamu oyunun önemle dikkatini çekmek istediğimiz birinci nokta, 1 Mayısta Taksim'de katliama dönüşen olaylarda Maocu grupların oynadığı rolün bu akımın gerçek yüzünü bir kere daha açığa çıkarmış olmasıdır. Polisin müdahalesi olayları bastırma yönünde mi, yoksa büyültme yönünde mi bir sonuç vermiştir, o da üzerinde durulması gereken ikinci bir noktadır."

Yani CIA'nın onun yerli şubesinin, faşizmin üniformasız vurucu gücünün, Taksim alanını çevreleyen binaların üst katlarından 500 bin kişilik bir emekçi topluluğunu yaylım ateşine tutması sözkonusu değil. Birinci nokta Maocu grupların oynadıkları rol. İkinci nokta da polis müdahalesinin olayları bastırma yönünde olup olmadığı sorunudur. CIA, kontr gerilla, AP, MHP faşizmin üniformasız vurucu gücü bütün bunlar üçüncü derecede önemli bir sorun bile sayılmıyor.

İşte 500 bin kişinin gözü önünde cereyan etmiş olan kanlı olaya "sosyalizmin bayrağını meclise dikelim!" diye ortaya çıkmış olan bir partinin getirdiği yorum bu. 1 Mayıs katliamı karşısında böyle bir bildiri ile ortaya çıkan bir sol parti sadece gülünç duruma düşer. Besbelli ki, grupcu ve şabloncu tutum, sonunda TİP'in başındakileri düşünme yeteneğinden yoksun bırakmıştır. Bu kadar açık bir provokasyon olayını, CHP gibi bir burjuva partisi kadar hatta bir MSP kadar gerçeklere uygun bir biçimde yorumlayamamışlardır. TİP tabanında yeralan sosyalistler, partilerinin yö-

netiminin bu halini gerektiği gibi değerlendirecek-lerdir.

★

TSİP yönetimi de başlangıçta TİP'le, DİSK sözcüleri ile aynı yorumda birleştiler. Onlar da özetle "bu Maocuların işidir" dediler ve ancak bu gerçek dışı iddiada direnmenin olanağı kalmayınca, yorumlarındaki değişikliği açıklamak için bazı ilginç gerekçeler ileri sürerek ağız değiştirdiler.

Şöyle diyorlar son basın bildirilerinde: "CHP liderinin İzmir konuşması 1 Mayıs günü Taksim'de çıkan olaylara açıklık getirmektedir. Sayın Ecevit'in bir süre Başbakanlık yapmış olduğu gözönünde tutulursa, 1 Mayıs gösterisinin devletin emrindeki gizli - açık servisler tarafından sabote edildiği görüşü bir daha kesinlik kazanmaktadır."

İnsanın "Allah razı olsun Ecevit'den" diyesi geliyor. Gerçekten Ecevit, hukuk devletinden yana burjuva demokrasisinin kurallarının uygulanmasından yana bir küçük burjuva demokrat olarak, bir hayli gecikmeyle de olsa, olayın egemen güçlerin bir tertibi olduğu gerçeğini söylemek zorunluluğunu duymuş ve böylelikle biz proleter devrimcilerinin daha birinci gün koymuş olduğumuz teşhisi benimsemiştir. Ama burada ilginç olan şey bir "sosyalist" parti yönetiminin Türkiye tarihinde işçi sınıfına karşı egemen güçlerin düzenlediği bu en kanlı saldırının değerlendirilmesinde Ecevit gibi bir burjuva parti liderinin irşatlarına muhtaç kalması ve bunu marifetmiş gibi açıkca söylemesidir.

TSİP yöneticileri bizim, bizim gibi 1 Mayıs günü Taksim alanını dolduran yüzbinlerce vatandaşın "bu iş egemen güçlerin tertibidir" demesini yeterli saymıyor, kendi tabanında yeralan sosyalistlerin tanıklığını da yeterli bulmuyor. Yanlış tutumunu değiştirmek için, bir burjuva parti liderinin, Başbakanlık yapmış olan birinin konuşmasını bekliyor. Bu davranışın sosyalistliğe ne ölçüde uyduğunu TSİP tabanındaki sosyalistler değerlendirmekten geri kalmayacaklardır.

★

DİSK sözcülerine gelince; DİSK yönetiminin bu olayda durumu farklıdır. Bu yönetim 1 Mayıs gösterisinin düzenleyicisi, sorumlusudur. Bu yönetim 20 bin görevliyi harekete geçirerek mitingin güvenliğini sağladığını iddia etmiştir. Ama sağladığı güvenlik yalnızca Pekinci gruplara karşıydı. MC iktidarının baskı kuvvetlerine tam olarak güvenme ve faşist cephenin provokasyonlarını akıllarından geçirmeme gafletine düştüler. Bunlar da gözleri önünde cereyan eden olayı yanlış yorumlamakla, hiç değilse ilk günlerde Hürriyet ve Günaydın gazeteleriyle aynı dili konuştular.

Sonunda gerçeği, yani 1 Mayıs katliamının AP - MHP'den oluşan iktidar kesiminin bilgisi ve onayı altında CIA ve onunla işbirliği halindeki yerli baskı yuvalarının tertip ve eseri olduğu gerçeğini teslim eder görünmüşlerdir. Ama gene de kamu oyunu yanılgıya sürükleyen aslı olmayan iddiaları ileri sürmekten geri kalmamışlardır. Kemal Türkler'in olayın egemen güçlerin tertibi olduğu yolundaki beyanını verdiği basın toplantısında kendisi ile birlikte basın toplantısına katılan DİSK sözcülerinden Mehmet Ertürk denen şahıs, Taksim meydanını çevreleyen binaların üst katlarından halkı yaylım ateşine tutanların "Maocular" olduğunu söylemiştir. Bu iddia Kemal Türkler'in sözlerinin değerini sıfıra indirir. Çünkü eğer iddia doğruysa ortada bir CIA vardır, onunla yukarı düzeyde işbirliği yapan bir yerli baskı örgütü vardır, ama katliamın fiilen uygulayıcıları "Maocu"lardır. Türkler'in, Ertükler'in Interkontinantal otelinin üçüncü ve dördüncü katlarından ve terasından İBM binasından, Sular İdaresi duvarından "Maocuların" ateş etmediklerini, gene Pekincilerin alana bakan AP binasına girmelerinin ve oradan ateş etmelerinin sözkonusu olmadığını bilmemeleri olanaksızdır. O halde katliamın hakiki faillerini gizlemede bu gayretkeşlikleri nasıl açıklanabilir? Bunlar içlerine sızmış olan MİT ajanlarının kendilerine her söylediklerine inanan safdiller midir, yoksa başka şey mi?

Biz inanıyoruz ki DİSK tabanını oluşturan ve önemli bir kesimi o 1 Mayıs günü proleter devrimci militanlarla omuz omuza Taksim meydanında faşizme karşı direnen işçiler, bütün olup bitenleri gerektiği gibi değerlendirmekten ve DİSK güvenlik sorumlularına bu olayda hakkettiği notu vermekten geri kalmayacaklardır.

Anti-Emperyalist Anti-Faşist Cephe ve Güçbirliği

1 Mayıs katliamının ardından bir kez daha düşünmeliyiz: Kesinlikle açığa çıkan gerçek şudur: Olay sistemli ve geniş kapsamlı bir plâna göre, kurnazca hazırlanmış bir tertipti. Ve bu saldırı her hali kârda yapılacaktı, tüm hazırlıklar ona göre düzenlenmişti. Gerçi, işçi sınıfı hareketin ve ilericiler olarak bir çok can kaybı bir yana, emperyalizmin güdümündeki faşizm, olayı tertiplemekle umduğu başarıyı sağlayamamış, sol cepheyi iyice birbirine düşürmek ve yarın AP aleyhine sandık başına gidecek kitleleri sindirmek amacına ulaşamamıştır; pek kısa sürede yakayı ele vermiştir. Ancak, gerek faşist cephenin böylesine cüretkâr bir katliama cesaret edebilmesine ortam hazırlayan durumu, gerekse olayın ardından (Kendilerine sol diyen) çeşitli çevrelerin ileri sürdükleri yorumlar ve her çevrenin hâlâ sorumluluğu politik hasımına (?) yükleyerek kendi grubuna prestij ve etkinlik sağlama gayretkeşliği sol için övünülecek bir durum olmasa gerek. Bu durum böyle sürüp gidemez. Bu aymazlığa son vermenin zamanı çoktan gelip geçmiştir. Bugün Türkiye'de «Sol cephe» denilebilecek bir güçler birliğinden söz etmek olanağı ne yazık ki yoktur. Ne varki, dünya haklarını haraca kesen emperyalizm, çok uluslu şirketleriyle, CIA'sıyla, uluslararası çeşitli örgütleriyle, ağına aldığı ülkelerdeki işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibeler ortaklıklarıyla, CIA uzantısı örgütlerle uygulattığı faşizmiyle koskoca bir sistem olarak karşımıza duruyor. Bu sistem örgütlüdür ve çok büyük malî, askeri ve polisiyle, propaganda ve baskı niteliğinde olanaklara sahiptir. Ve Türkiye halkı bugün bu olanaklarla baş etmek durumundadır. Günümüzün en başta gelen en acil sorunu budur. Emperyalizm ve işbirlikçi sermaye Türkiye'de göstermelik bir burjuva parlementer faşizmine bile katlanmıyor, açık bir faşist terörü Türkiye halkının başına belâ etmek için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar. 1 Mayıs olayları da bu büyük bir plânın bir parçasıdır.

Buna karşılık, doğal olarak yerleri anti-faşist, anti-emperyalist cephede olması gereken demokratik güçlerin böyle bir tehlikeye karşı koyabilecek bilinç, birlik ve dayanışma içinde olduğu söylenebilir mi? Oysa emperyalizme ve faşizme karşı böyle bir cephenin oluşturulması Türkiye için hayatî bir önem taşımaktadır.

Emperyalizme ve faşist saldırganlığa karşı güçlü bir birleşik cephe oluşturulmasında en önemli rol işçi sınıfına düşer. İşçi sınıfı, tarihi misyonu gereği, böyle bir cephenin girişimcisi, örgütleyicisi ve yöneticisi olma durumundadır.

İşçi sınıfı, zamanımızda, toplumun en ilerici sınıfı, en büyük gücüdür. İşçi sınıfı ülke halkının belkemiğini oluşturur. Ülkenin üretiminde oynadığı rol, milyonlara varan sayısal gücü, toplanma ve örgütlenme yeteneği nedeniyle işçi sınıfı ülke özgürlüğünün ve bağımsızlığının en güvenilir dayanağıdır. İşçi sınıfı çağımızın en ileri bilimiyle, emperyalist-faşist barbarlığa ve kapitalizmin sömürüsüne karşı mücadele yolunu aydınlatan bilimsel sosyalizm denen, eylem kılavuzuna sahiptir. Ve bütün bu özellikler işçi sınıfına, dolayısıyla da işçi sınıfının davasını güdenlere tarihsel bir sorumluluk yüklemektedir. İşçi sınıfının anti-emperyalist, anti-faşist güçlere ön ayak olma, onları örgütleme ve yönetme görevlerini yerine getirebilmesi için kendi gücünün bilincine varması ve bu büyük gücü emekçi yığınlarını birleştirmede kullanabilmesi gerekir. İşçi sınıfının halkın emperyalizme ve faşizme karşı hareketine önderlik etme zorunluğunda olduğunu iyice kavraması gerekir. İşçi sınıfı, faşizme karşı mücadelede halkın öteki kesimleriyle, tüm emekçi sınıflarıyla kader birliği halindedir.

Ancak, halkın emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı hareketinin cepheleşmesi ve sağlamlaşabilmesi için, işçi sınıfının kendi saflarında birliğin kurulması şarttır.

Dünyadaki demokratik ve anti-faşist hareketler tarihi göstermiştir ki, gerek İspanya iç savaşında, gerek İtalya'da faşizmin, Almanya'da nazilliğin iktidara gelişinde en birinci etken faşizme karşı geniş bir cephe kurulamayışı ve özellikle, işçi sınıfı saflarındaki burjuva etkisine kapılmış akımların ve sosyal demokratların proleter devrimcileriyle güçbirliğine yanaşmamaları olmuştur. İşçi sınıfı içinde çeşitli akımlar olabilir ve olmuştur. Ama emperyalizm ve faşizm tüm işçi sınıfının, hatta tüm emekçilerin ve emperyalizmle çıkarları çatışan tüm halk katlarının düşmanıdır. Bu yüzden, faşizme karşı mücadelede, kesinlikle ortak bir dil bulmak zorunludur.

Ne yazık ki, ülkemizde, daha bir çok ülkelerde olduğu gibi, bugün en acıklı durum, sadece işçi sınıfı saflarındaki çeşitli akımların varlığı değil, asıl, proleter devrimcisi olmak iddiasındaki çevre, grup ya da örgütlerin çokluğu ve bunlar arasındaki düşmanca çekişmedir. İşçi sınıfının öz temsilcisi ve proletarya davasının öz savunucusu iddia eden sayısız çevre

ve grup var. Herkes işçi sınıfı adına ve bilimsel sosyalizm diliyle (?) konuşuyor, ama hiç kimse aynı şeyi söyliyemiyor. Hatta aşağı yukarı aynı şeyi söyleyenler bile, sırf grupçuluk zihniyetiyle bunu ille de başka sözcüklerle dile getirmeye büyük özen gösteriyorlar.

Bu bir yandan, büyük işçi sınıfı davasının, grup çıkarlarının önüne geçirilemeyişinin belirtisidir. Beri yandan da, işçi sınıfının, bu sınıfın öncü birliği niteliğinde tek bir siyasal örgütle kendi davasını güdemediği anlamına gelir.

Bu durum böyle sürdüğü sürece faşizmin yeni saldırılarına uğramak da, oyunlara gelmek de her zaman gündemde olacaktır. Anti-faşist güçlerin önderi işçi sınıfına, ideolojik ve siyasal-örgütsel birliği mutlaka sağlanmalıdır. Bu birlik, sosyalizmin biliminin, Türkiye gerçeklerine taklitçilikten, tekerlemecilikten, dogmatizmden, duygusallıktan uzak, her türlü grupçuluk zihniyetinden arınmış, yaratıcı bir ruhla uygulanmasıyla varılacak sentez üzerine kurulacaktır.

Faşizme karşı caydırıcı güç, ancak, tüm emekçi kitlelerin, emekçi aydınların tüm kesimlerinin, doğal yeri emperyalizmin ve faşizmin karşısındaki olan tüm sınıf ve zümrelerin geniş demokratik cephesi olabilir.

Bu güçlerin öncüsü olmak durumunda ve sorumluluğunda olan biz proleter devrimcileri de önümüzdeki acil görevi doğru tayin etmekle yükümlüyüz. Onun gürevi faşist cepheyi geriletmek ve giderek etkisiz hale getirmektir. Böylelikle emperyalizmin en önemli kalesi yıkılmış, vurucu gücü işlemez hale getirilmiş olacaktır.

Bu uğurda etkin mücadele, ancak, adını ettiğimiz proleter devrimci partinin önderliğinde ve tüm demokratik güçlerin katılmasıyla verilebilir. O halde işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde partiyi kurma görevi anti-emperyalist, anti-faşist cepheyi kurma görevinden ayrı tutulamaz.

Elbette ki, bu ilk önce partiyi kuralım, ondan sonra cepheyi kurarız anlamına gelmez. İki görev iç içedir. Emperyalizme karşı, faşizme karşı ulusal demokratik güçbirliği doğrultusunda atılacak her ileri adım, bizi, işçi sınıfının gerçek partisinin, Türkiye'nin tarihsel kaderini belirleyeceği ana yaklaştırır.

O halde, her türlü sekter, tekelci, grupçu tutum ve davranışlardan uzak kalmayı bilerek emperyalizme, faşizme karşı ortak eylem olanaklarını son katresine dek kullanalım.

1 Mayıs katliamı tarihin gördüğü en büyük provokasyonlardan biridir. Çırpındıkça batan, emperyalizm ve işbirlikçilerinin kudurganlığının, gözü dönmüşlüğünün nerelere varabileceğini gördük, bu katliamla. Tekerleme gibi yineleyip durduğumuz, emperyalizmin çürümüşlüğü, saldırganlığı o bir Mayıs günü somutlaştı.

Bu bir ders olmalı, değilmi? Evet bu bir ders olmalı; hem de acı bir ders.

Düşman iğrenç yüzünü bir kez daha açıkça göstermiştir. Katliamı yapanlar bellidir. Gözü dönmüş Amerikan uşakları, CİA örgütlemesi, 12 Mart artığı Kontr-Gerillacılar. Bunda birleşiyormuyuz? Hayır, birleşmiyoruz!

Kendisine «Sosyalist» denen bazı örgüt ve çevreler olayın hemen ertesinde verdikleri demeçlerle, katliamı «maocular»ın yaptığını ileri sürerek, işbirlikçi burjuvazinin sözcüleriyle, katliamı yapanların sözcüleriyle ağızbirliği yaptılar.

Peki, bunların, katliamı yapanlar olarak göstermek istedikleri Pekinciler ne alemdeler? Bunlar bir ders almışlar mı? Ne gezer. İnsanı şaşırtan bir uymazlık içindeler. Olayın kendilerini güçlendirdiğini zannediyorlar! Küçük küçük hesaplar yapıyorlar! Bunlar, sözüm ona, Türkiye devriminin sorumluluğunu taşıyan proleter devrimci şeflerdir!

Amerikan emperyalizmi ve uşakiarı rahattır. Geviş getiren inek rahatlığı içinde hazırlıyorlar tarihin en büyük provokasyonlarından birini ve uygulayabiliyorlar. Ve «solcular kendi aralarında çatıştı» diyebiliyorlar. «Maocular geldi mitingi bastı, halka ateş açtı» diyebiliyorlar.

Rahattırlar çünkü 1 Mayıs mitingini düzenliyenlerin tüm güvenlik önlemleri «Maocularа» karşıdır. MC polisine, öteki baskı kurumlarına tam güven duyuyorlar.

Rahattırlar çünkü, «Maocu» diye anılan çevrelerin «büyük şeflerinin» gözünde Amerikan emperyalizmi ve onların uşakları diye bir düşman yok. Varsa da yoksa «Sovyet Sosyal Emperyalizmi» ve «Sosyal faşistler» Hiç bir uyarıya aldırdıkları yok. Bu «ileri görüşlü önderlerin» hesaplarında Amerikancı faşistlerden gelecek bir provokasyonun ve bu provokasyona alet olmanın, MC iktidarına koz vermenin en ufak bir yeri yok.

Provokasyon karşısında onlar da şaşırıyorlar; ama iş işten geçmiştir.

Çin'in, Sovyetler Birliğine karşı, en büyük müttefiki Amerikan emperyalizminin uşakları hep birden bağırıyorlar «Maocular ateş açtı; solcular birbirlerini vurdular» Milyonlarca emekçinin kafası bulanıyor. Çoğu lânet okuyor.

Bütün bunlar böyle oluyor ve senin hiç bir hatan yok. Hiçbir sorumluluk taşımıyorsan. Zemzemle yıkanmış kadar temizsin! Görevini yapmış devrimcinin rahatlığı içindesin!

«Sorumlular faşistler ve sosyal faşistlerdir!» Bunun, «Katliamın sorumlusu Maocularдır» demekten ne farkı var. Sözüm ona birbirine düşman iki hareket. Oysa ayni değirmene su taşıyorlar. Yaptıkları milyonlarca emekçinin kafasını bulandırmak; can düşmanımız ve katliamın gerçek uygulayıcıları ABD emperyalizminin ve uşaklarının iğrenç yüzlerini gizlemek.

Oysa burada sorumlu devrimciye düşen tutum nedir? Bu tutum, her şeyden önce, faşist cephenin bu denli cüretkâr bir provokasyonu hazırlayıp uygulama ortamı bulabilmesinde ve ardından yürüttüğü propaganda da üzerine düşen sorumluluğu dürüstçe saptamak ve özeleştiri yapmak. Böylece emperyalizmin provokasyonlarına alet olmak aymazlığını bir daha gösteremeyeceği yolunda, kendi tabanın dahil, tüm devrimci çevrelere güven vermek.

İkincisi, katliamın ardında ABD emperyalizmi ve uşaklarının bulunduğu gerçeğine en ufak bir gölge düşürmemek, halkın gözünde bunların iğrenç yüzlerini sergilemek.

Ama ne fayda, bütün bunlar yapılacağına, olayın kendilerini güçlendirdiği gibi aklı başında kimsenin kanmayacağı bir propagandaya girişiyorlar. Böyle sorumsuzca bir tutum, başka provokasyonlara da her zaman açık olduklarını gösterir.

Her iki tarafın tutumu da, esasında izledikleri çizgilerin ürünüdür. Çok acı bir biçimde gördük ki, halkımızın can düşmanlarının ekmeğine yağ sürmekten başka bir şey yapmıyorlar. Her iki tarafın tabanı da gerçeği yavaş yavaş farketmektedir. Bunun böyle gitmiyeceği kesindir. Devrimci harekete, bilimsel sosyalizmi bağımsız ve yaratıcı bir ruhla Türkiye koşullarına uygulama siyasetini, bir an önce egemen kılmak zorundayız. Başka çıkar yol yoktur.

TEP Basın Bildirisi

TEP Genel Başkanı Mihri Belli «Bir Mayıs Katliamı» diye nitelendirdiği kanlı olay ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamayı yapmıştır. Açıklamayı yayımlamada geciktik.

«Biz, Türkiye Emekçi Partililer, Taksim alanına yeni girmiştik. Saygı duruşu tam bir sessizlik ve disiplin içinde yapıldı. Hemen arkasından Sular İdaresi yönünden ateş sesleri gelmeye başladı. Bu bir işaretti. Anında, International Oteli önünde ve içinde bulunan yüzlerce toplum polisi halkın üzerine yaylım ateşi açtı. İstiklâl Caddesi yönünden panzerler halkın üzerine sürüldü.

«Olay kesinlikle faşist cephenin provokasyonudur. Niksar, Şiran, Erzincan olaylarının çok daha büyük boyutlarda tekrarıdır. Kanlı olay, egemen çevrelerin sözcüsü bazı gazetelerin göstermek istediği gibi, ayrı görüşte solcu gruplar arasında çıkan bir çatışma değildir asla. Taksim alanında bulunan yüzbinlerce vatandaş ve bizzat İstanbul Belediye Başkanı bunun tanığıdır.

«Olayın tertipçisi, seçimden umudunu kesmiş olan Demirel-Türkeş takımı ve arkalarındaki emperyalist mihraklardır. Polis ve faşizmin üniformasız vurucu gücü, 1 Mayıs Bayramını kutlamak için toplanmış olan beşyüzbini aşkın vatandaşa karşı silahlı saldırıya geçirilmiştir. Evet faşist cephe cüretini buraya kadar vardırmıştır.

«Bu 1 Mayıs katliamı faşist cephenin yanına bırakılamaz. Tüm demokratik güçler devrimci uyanıklık ve kararlılık içinde faşizmin oyununu bozmak görevindedirler. Egemen çevrelerin «sol gruplar arasında çatışma biçimindeki propagandasının iç yüzü açığa çıkarılmalı, sorumlu tutum ve davranışlarımız yalanlanmalıdır.

Faşizme karşı omuz omuza!»

2 Mayıs 1977
TEP Basın Bürosu

CHP'NİN DURUMU

Sömürü çarkını eskisi kadar rahat döndüremez duruma gelen egemen sınıflar, emekçi halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini geriletmek için, MC iktidarı aracılığıyla sürekli bir faşist saldırı yöntemini değişmez bir politika olarak uygulamaktadır. Erken seçime üç hafta kaldı, saldırılar azalmıyor, aksine 1 Mayıs katliamında olduğu gibi Türkiye'de görülmedik boyutlara vardırılıyor. Seçim sandığından anti-faşist saldırının en az etkilediği bir parlamento oluşturmak için tüm çabalar gösteriliyor.

1973 seçimlerinde AP'nin oy çoğunluğu ile tek başına iktidar olma yollarının tıkanmasıyla ortaya çıkan bu siyasî bunalım, sıkıyönetim tehditlerinin, siyasî cinayetleri, faşist cephenin vazgeçilmez araçları haline getirdi. Bütün eksikliklerine ve dağınıklığına rağmen bu baskılar işçi sınıfı hareketinde bütünüyle bir yılgınlığa yol açmadı, ama bu araçların tümüyle etkisiz olduğu söylenemez.

Orta sınıfları etkilemek ve özellikle en büyük parti haline gelen CHP'yi işçi sınıfı hareketinin etkilerinden soyutlamak için sürdürülen taktiklerin bir parçasıdır bu saldırılar. Bu saldırılardır CHP'yi daha aktif bir kitle desteği almaktan vazgeçiren. Ve bu faşist saldırılarla CHP, önceleri açıkca karşı olduğu erken seçim önerisini 1977'de adım adım kabul etme noktasına getirilmiştir. Hem de MC iktidarı ile seçime gitmeyi kabul ederek, seçim güvenliğini faşist partilere teslim ederek. Büyük sermaye sözcülerinin bir iki ay önce ortaya attıkları erken seçim formülü, CHP üst yönetiminin yüz seksen derecelik bir çark etmesine neden oldu.

CHP yönetimince işbirlikçi egemen güçlere verilen taviz iki yönlüdür. Hem MC iktidarının Ekim'de yapılacak olan normal seçimlere kadar daha fazla yıpranması önlenmiştir, hem de seçim güvenliği Demirel'lere Türkeş'lere teslim edilmiştir. CHP'nin erken seçim gerekçesinde en acil sorun olarak dile getirilen can güvenliğinin askıda olduğunu, hatta daha vahimleştiğini, artan silâhlı saldırılarla ve özellikle 1 Mayıs katliamı ile açıkça gördük. Üç seçim bakanı atamakla bu konuda olumlu bir gelişme ümit etmenin yanılgısı iyice açığa çıktı. Erken seçim kararına karşı çıkarak CHP, parlamentodaki desteğiyle AP ve MHP'siz bir seçim hükümeti kurmayı denememiştir. Bu konuda halkımızın aktif desteğine baş vurmamış ve çeşitli nedenlerle egemen sınıfların şantajına, «Hodri Meydan» tavrıyla boyun eğmiştir.

Şimdi Ecevit, İzmir Mitinginde AP ile bir koalisyonun düşünülemiyeceğini ısrarla vurgulamaktadır. Bu teminata biz sosyalistler inanmalımıyız? Halkımız inanacak mıdır? Erken seçime hayır, AP ve MHP'nin içinde olduğu bir seçim hükümetine hayır demekten vazgeçen Ecevit AP ile bir koalisyonu da reddetmekten vazgeçmiyecek midir?

Çünkü biliniyor bu koalisyon egemen sınıfların hayalindeki başlıca parlamenter çözümdür. «Güçlü Hükümet» formülü tüm işbirlikçi sermaye sözcülerinin güncel özlemidir. MC iktidarında erken seçim kararı ile kitleler önünde hızla yıpranan AP ve ortakları bir ölçüde kurtarılmıştır. Bunun CHP'nin yararına bir gelişme olmadığı açıktır. Kısa vadede, hiç olmazsa küçük bir sağ parti ile ortak bir CHP iktidarı, egemen sınıfların kuşkularını şimdilik azaltabilir. Ama özlenen hedef CHP-AP koalisyonudur.

1970 seçimlerinde küçük burjuva bir programla daha geniş bir kitleleri peşinden sürüklüyen CHP'ye karşı egemen sınıflar sistematik bir kuşatma ve geriletme oparesyonu uygulamaktadır. CHP, sınıf yapısı gereği, büyük sermayeye güvence verme cabası ile orta ve emekçi sınıfların özlemlerini uzlaştırma çabası içerisindedir. İşçi sınıfı siyasî hareketinin merkezi örgütünün etkinliğinin söz konusu olmadığı kısa bir gelecekte CHP'nin büyük sermayenin etkilerine seçimler sonrasında da büyük ölçüde açık kalacağını kabul etmek gerekir. CHP kurultayında üst yönetimdeki sağa kayış, son ön seçimlerde ilerici adaylara karşı çıkarılan engeller bu olumsuz gelişmeleri kolaylaştırıcı niteliktedir. Fakat bu olumsuz gelişmelere karşı CHP üst yönetimi işçi sınıfı ve emekçi halkımızın demokratik ve ekonomik taleplerinin yoğun baskısıyla sınırlı demokratik ortamı bir ölçüde genişletmek zorundadır.

Türkiye ekonomisi şimdiye kadar görülmedik dar boğazlarla karşı karşıyadır. Dış ödemelerdeki durum iflas olarak tanımlanıyor. İşbirlikçi büyük sermaye alıştığı sömürü çarkını döndürebilmek için kaynak bunalımı içindedir. Bu yüzden işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin ekonomik, demokratik istekleri bastırılmalı ya da hiç değilse frenlenmelidir. Bastırmanın siyasî araçları, sıkıyönetim hariç, MC iktidarı ile denenmiş ve büyük ölçüde yıpratılmıştır. Ekonomik, demokratik istemleri frenlemenin araçları, büyük burjuvazinin operasyonları ile geriletilen gerici bir ortakla yönetim altına alınan ya da düpedüz AP ile koalisyona itilen bir CHP ile sağlanmaya çalışılacaktır. Ve kuşkusuz yarım ya da tam bir CHP iktidarında bile, faşist saldırılar sürdürülmeye çalışılacaktır. Hem CHP sağda tutmak hem de kitleleri ve sosyalist hareketi geriletmek için.

Bu çizdiğimiz tablo bir çoklarına karamsar görünebilir. Faşist cephenin uyguladığı katliamlara kadar varan faşist baskı politikasının meydana getirdiği bunalım içinde, bazı sosyalist çevreler dahil bir çokları bir CHP iktidarını, bunalımdan tek kurtuluş yolu olarak görmektedirler. Ama, sorumlu devrimciler olarak gerçekci olmakla yükümlüyüz. Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar ve CHP'nin tarihsel geçmişiyle bağlı bulunan sınıf karekteri gereği bu partinin yapabileceği şeyler çok sınırlıdır. Bir kez hiç bir sosyalist, CHP'nin düzen değişikliği sloganını ciddiye alamaz. Yani bir CHP iktidarı altında da işbirlikçi sermaye egemenliği altında bağımlı kapitalizm düzeni sürecektir.

Ama elbetteki bir MC iktidarı ile CHP iktidarı, bu partinin tüm sağa kayışlarına karşın, halkımızın demokratik özlemleri bakımından eş değer sayılamaz. CHP dayandığı tabanın baskısıyla burjuva demokrasisi kurallarına gücü yettiğince uymak zorundadır. Onun için bu partinin hukuk devleti ilkelerine uygun olarak hükümet etme yolundaki vaatlerini ciddiye almak gerekir. yalnızca bu bile içinde bulunduğumuz koşullarda Türkiye'nin demokratik güçleri safında yer alan bir siyasî kuruluş saymaya yeter. CHP liderinin İzmir konuşmasında 1 Mayıs Katliamını gerçeklere uygun bir biçimde değerlendirmiş olması bu yargımızı doğrular niteliktedir.

Ama elbetteki Türkiye'de demokrasinin asıl güvencesi işçi sınıfının gerçek temsilcisi bir sosyalist hareketin kendisidir. Bu hareket Türkiye'nin tarihsel gelişmesine damgasını vurduğu oranda Türkiye gerçek demokrasi doğrultusunda yol almış olacaktır.

«Soruşturma» Dediğin Böyle Olur!

1 Mayıs katliamının gerçek faillerinin kimler olduğu konusunda Dünya ve Türkiye kamuoyu bir ortak teşhise varmış bulunuyor. Katliamın işbirlikçi egemen güçlerin onayı ile CIA ve onun yerli bürosu tarafından faşizmin üniformasız vurucu gücüne yaptırıldığı ortada. Türkiye'nin en büyük partisi CHP'nin lideri olsun, şu anda yurt dışında bulunan başbakana vekalet etmekte olan Erbakan olsun uygun dille bu gerçeği ifade etmek zorunda kaldılar.

Peki 1 Mayıs günü Taksim Alanında yarım milyon insanın güvenliğini sağlamakla resmen yükümlü bulunan polis, 34 kişinin ölümüyle, yüzlercesinin yaralanmasıyla sonuçlanan bu kanlı olayla ilgili olarak ne yapıyor?

Baştan belirtelim ki, polis bu güne dek 1 Mayıs katliamının hakiki faillerini bulma doğrultusunda herhangibir harekette bulunmamıştır. Soruşturma yaptıklarını ilân ettiler. Ama bu kamuoyunu oyalamak için göstermelik bir soruşturmadır. Miting dağıtıldıktan sonra Taksim'e varan yollardan gelişigüzel insanlar toplanmış ve polis içinde önemli bir kesimi oluşturan faşistler ve işkenceci sadistler gözaltına alınan bu vatandaşları sıradayağından geçirerek sadist duygularını tatmin etmişlerdir. Arkasından görevli savcılar, esasen olayla hiç bir ilişkisi olmayan gelişigüzel gözaltına alınmış bu vatandaşları adet yerini bulsun diye bazı sorular sormuş ve kendilerini serbest bırakmıştır. Tutuklananlardan hiçbiri katliamın faili olarak tutuklanmış değildir.

Bu 1977 yılının Mayıs ayında parlementer demokrasiyle, hukuk devleti kurallarına uygun olarak yönetildiği iddia edilen MC Türkiye'sinde bu denli önemli bir kanlı olayda soruşturma-

nın polisçe nasıl yürütüldüğü konusunda bir fikir verebilmek için, polisçe gözaltına alınan ve «Soruşturmadan» geçirilen vatandaşlarımızdan ikisinin gözlemlerini burada dile getirmekle yetiniyoruz.

Adı bizde mahfuz bu iki vatandaş şunları anlattı:

«1 Mayıs Mitingi bilinen şekilde dağıtıldıktan sonra saat 20 sıralarında Dolmabahçe'den Beşiktaş'a doğru yürüyorduk. Sarayın kapısı önünde jandarmalar yolumuzu kesti. Bizi toplum polislerine teslim ettiler. Yüz kişi kadar adam toplamışlardı. Toplum polisleri yüzümüz duvara doğru olmak üzere bizi saray duvarına dizdiler. Kadın erkek, genç ihtiyar farkı gözetmeksizin joplarla ve sopalarla bizi döğmeye başladılar. Bu fasıl bir yarım saat sürdü. Toplum polisinin bu şekilde davranışının nedeni şuydu. Bizim 1 Mayıs Mitinginden dönmekte olduğumuz belliydi. Onlara göre 1 Mayıs gösterilerine katılan herkes, yarım milyon insanın tümü komünistti. Ve işte mitinge katıldığımız için böyle cezalandırılıyorduk. Polisin katliamın gerçek faillerini bulmak gibi bir endişesi yoktu. Polisler bizi döğmekle kalmıyor en çirkin küfürleri savuruyorlardı.

«Bundan sonra bizi balık istifi polis otobüsüne doldurdular. Yol boyunca fenalık geçirenler oldu. Mitinge katılmamış olan, sadece Gümüşsuyu Hastahanesindeki hastasını ziyaret ettikten sonra evine dönmekte olan bir genç kadın bayılanlar arasında idi. Bir başka kadın otobüs içinde sinir krizi geçirdi. Böylece Sirkeci'de Sansaryan Hanına vardık. Otobüs bu emniyet ikinci şube binasının ana giriş kapısından 10-15 metre uzaklıkta durdu. Polisler iki sıra halinde dizilmişlerdi. Bizi teker teker otobüsten indirdiler, binanı kapısına kadar sıra dayağından geçirdiler. Tekme tokap girişiyorlardı, joplarla, sopalarla da vuruyorlardı. Birçoklarının kafası yarıldı. Binanın içine vardığımızda geniş sahanlıkta çoğunluğu sivil olan polisler bizi karşılıyordu. Onlar da yumruk, tekme tokat saldırdılar. Sonunda kendimizi ikinci şube müteferrikasının önünde bulduk. Bir süre sonra bizi iki gruba ayırdılar. Biz 44 kişilik gruptuk. Bizi sivil polisler otomatik silah dipçikleriyle dipçikleyerek iki kat yukarıdaki ikinci şubenin hırsızlık masasının dar bir odasına hapsettiler. Yaklaşık olarak sekiz metrekarelik odanın içine 44 kişi doluştuk. Odanın penceresi yoktu. Bizi teker teker dışarıya çıkararak kimlik tespit ettiler. Bu sırada sürekli olarak dövüyorlardı. Maksat ilgili mercilerin izniyle düzenlenmiş olan yasal 1 Mayıs Mitingine katıldığımız için bizi cezalandırmak, bizi sindirmekti. O daracık yerde sabaha kadar hatta ertesi günün öğlenine kadar tutulduk. Oturmanın, hatta çömelmenin olanağı yaktu. Tam anlamı ile balık istifiydik. Havasızlıktan fenalık geçirenler, kusanlar oldu.

«Ertesi gün öğleden sonra bizi en üst kattaki hücrelere naklettiler. Onar onar dar hücrelere konduk. Bizi teker teker alarak fotoğraflarımızı çektirdiler ve arkasından savcının önüne çıkarıldık, ifadelerimiz alındı.

Sorular şunlardı:

«Mitinge katıldınızmı?»

«Taksim'e hangi yönden geldiniz?»

«Hangi gruptaydınız?»

«Pankartlarınızda ne yazılıydı?»

«Silahlar patladığı zaman neredeydiniz?»

«İlk silah sesi nereden geldi?»

«Ateş eden kimseyi gördün mü?»

«Olaydan sonra nerede yakalandın?»

İfadeden sonra müteferrikaya gönderdiler. Orada üçyüze yakın gözaltına alınan insan vardı. Müteferrikada iki gece kaldık. Bu süre içinde emniyet ikinci şube kantini para karşılığında iaşemizi sağlıyordu. Fiatlar pek ucuz sayılmazdı. Yarım ekmek, elli gram tahin helvası, ve iki küçük karper peyniri için 15 lira alıyorlardı. Bir paket malboro 20 liraydı. Bafra 5 lira, birinci 250 kuruştu.

İkinci gün öğleden sonra gruplar halinde Gayrettepe'deki birinci şubeye götürüldük. Birinci şubenin sinema kapısının önüne dizilen polisler bizi orada da sıra dayağına geçirdiler. Sonra sinema salonuna alındık, orada görgü tanıklarına gösterilecektik. Bir saatı aşkın bir süre yere çömelmiş bir durumda başlarımız yere eğik olarak bekletildik. Tam istenen durumda oturamayanlar joplanıyordu. Bir kızın yüzü kan içinde kalmıştı. Savcı bile «Bu kızı bu hale nasıl sokarsınız?» anlamında şeyler söyledi. Ama polisler savcı mavcı takmıyorlardı. Tam bir şımarıklık ve küstahlık içindeydiler. Sonunda görgü tanıkları geldiler. Bunlar polisti. İçlerinde bir jandarma subayı vardı. Bazı kimselerin güya teşhis ettiler. İddialarına göre bunlar meydanda polise karşı direnenlerdi. Yakalananlar içinde Taksim meydanını çevrelemiş olan binaların içinde mevzilenmiş olan ve halkın üzerine yaylım ateşi açan katliamın hakiki faillerinden tek kişi yoktu.

Güya teşhis olunan 40-50 kişi birinci şubede alıkondu.

Bundan sonra gruplar halinde müteferrikaya gönderildik. Ertesi gün müteferrikanın önündeki geniş sahanlığa onar kişilik gruplar halinde çıkarıldık. Polis ve jandarmalarından oluşan başka görgü tanıkların önünden geçirildik. Gene bazı kimseler sözde teşhis edilerek müteferrikaya geri gönderildi. Ötekiler serbest bırakıldı.

«Teşhis olunanlar ayni gün öğleden sonra savcının önüne çıkarıldı. Görgü tanığı geçinen polislerin herbiri için tanıklık ifadesi hazırdı. Kimisi için «Panzere sopa ile saldırırken gördüm» diyorlardı, kimisi için «Oteli, ya da Osmanlı bankasını taşlayanlar bunlardı» diyorlardı. İddialarına göre bazıları tabancayla ateş etmişlerdi. Besbelliki bu görgü tanıklarına bu ifadeler dikkatleri katliamın gerçek faillerinden başka yöne çekmek için verdirtiliyordu. Savcılar bu sözde tanık ifadelerinin birçoğunu dikkati almadılar. Gözaltına alınan yüzlerce kişinin yalnız onyedisi tutuklandı.»

O gün Taksim alanında yüzlerce tabanca, birçok otomatik silah ateşlenmişti. Ele geçen tabanca sayısı sadece yedidir. Bu kadar silahı polis sıradan bir lumpen kahvesine yapacağı baskında ele geçirebilir. Şu kadarı açıktır: Polis, 1 Mayıs katliamı diye anılan kanlı olayın soruşturmasını yapmış değildir. Yapılan göstermelik bir soruşturmadır ve amaç kamu oyunu oyalamak, katliamın hakiki faillerinin ortaya çıkarılması gibi bir güvenlik görevinin kasıtlı olarak savsaklamaktır.

Samora'nın Büyük Yürüyüşü

Frelimo'nun üçüncü kongresi yurtseverlikle Enternasyonalizm arasındaki kaynaşmayı en yüksek düzeyde gerçekleştirmiştir. Aşağıdaki yazı Samora Machel'in mücadele dolu hayatının simgelediği sınıf savaşıyla ulusal kurtuluş savaşı arasındaki bu karşılaşmanın belli başlı aşamalarını inceliyor.

Beklenebileceği gibi, batı basınının önemli bir kesimi Frelimo'nun üçüncü kongresini genç Mozambik Devleti'nin "Sovyetleşmesi" doğrultusunda bir manevra olarak görmek istedi. Afrika'da bile bazıları bu vesileyle "Yabancı ideoloji"nin "ithalinden" sözettiler. Kuşkusuz böyle bir eleştiri bir aydın grupçuğunun, sınıf savaşının önce geldiği iddiasıyla, ulusal sorunu tümüyle kulak arkası ederek her yerde kozmopolit tipte bir Marksizmi getirmeye kalkıştıklarında bir bakıma haklı sayılabilir. Bu cinsten grupçukların ulusal soruna önem verenleri "küçük burjuva milliyetçiliği" ile suçladıkları bilinir. Ama Frelimo'ya böyle bir eleştiri yöneltmek kesinlikle yanlıştır.

Frelimo'nun ulusal kurtuluş hareketi biçimini bırakarak "Marksist - Leninist öncü parti" biçimini alması asla böyle yorumlanamaz. Marksizm - Leninizmin benimsenmesi, bugünkü aşamanın "Halk Demokrasisi"nin kuruluş aşaması olarak tanımlanması, dünyanın başka yerlerinde bulunan "örneklerin" taklidi değildir ve bazı dürüstlükten nasibi olmayan aydınların iddia ettikleri gibi bu modellerin dıştan zorlaması ile meydana gelen bir durum hiç değildir. Tam tersine, bu tercih çok önceleri tutulmuş olan bir yolun mantıki ve zorunlu sonucudur. Bu yol ulusal kurtuluş mücadelesi çerçevesi içinde uygulanan marksist - leninist pratiğin yoludur. İşte bu marksizm - leninizm birkez daha doğrulanmış olmaktadır.

Başkan Samora Machel'in Merkez Komitesinin raporunu sunarken daha kongrenin ilk gününde söylediği gibi, "Frelimo'nun siyasi yönelimi Mozambik halkının devrimci deneylerinin marksizm - leninizmin evrensel ilkeleriyle sentezi esas alınarak saptanacaktır". Anti - emperyalist güçler safında Mozambik'lilerin özerk hareket etme kaygısı yeni bir şey değildir. Ve kongre süresince bu bağımsız tutum bir çok vesile ile belirdi.

Mozambik Devriminin bugünkü aşamasını nitelendirmek için kullanılmış olan "Halk Demokrasisi"nin kuruluş terimi bile, gerçekten Avrupa ve Doğu ülkelerinin deneylerini hatırlatabilecek olan bu terim bile, yeni Partinin programında tamamen orjinal bir biçimde, "halkçı ve demokratik yapıların tüm ülkede yaygınlaştırılması ve gittikçe güçlendirilmesi", yani mücadele sırasında oluşmuş bulunan ve kurtarılmış bölgelerde kök salan "Halk İktidarı"nın şekillerinin yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi olarak tanımlandı.

FRELİMO'nun marksizm yolunu tutması bu hareketin tarihini dikkatle izlemiş olanları şaşırtmadı. Samora Machel'in sunduğu Merkez Komi-

tesi raporu 1962'den beri FRELİMO'nun tarihine geniş bir yer ayırmıştır. 1968 İkinci Kongreden önce ve sonra "İki Çizgi" arasında yer almış olan mücadele özünde, daha o zaman bir sınıf mücadelesi idi. Bu mücadeleden yenik olarak çıkmış olan Lazaro Kavadme - Uria Simango, kuşkusuz Afrikalı feodallerin çıkarlarının temsilcisi idiler. Ve bunların geleneksel iktidar kurumlarını sürdürmek istiyorlardı, ama bu grup aynı zamanda ve özellikle, Portekiz sömürgeciliğinin silahlı mücadelenin hızla gelişmesini önlemek için son yıllarda acele ile oluşturmakta olduğu rüşeym halindeki yerli burjuvazinin de çıkarlarının savunucusuydu. Özellikle yurtdışında eğitim gören öğrenciler arasında yaygın seçkin zümrecilik ve siyasi yönetimin silahlı savaşın yönetiminden ayrı tutma eğilimi, yani fiilen uzun süreli bir halk savaşına karşı çıkış, o dönemde henüz muhalefetteki "sınıflar bloku" içinde kuşkusuz azınlıkta bulunan bu gelişen sınıfın görüşlerini ve özlemlerini dile getiriyordu.

Besbelli ki, iki çizgi arasındaki mücadele iki sınıf arasında mücadele olmaktan çok, iki "sınıflar ittifakı blokları" arasında mücadele idi: bir yanda işçi - köylü ittifakı vardı, öte yanda burjuvalarla feodaller ittifak; bir yanda devrimci hedeflere yönelik bir savaş verenler vardı, öte yanda sömürge sistemi ile iyi kötü bir uzlaşma sonucu sağlanacak olan biçimsel bir bağımsızlıkla yetinenler.

MİLLİYETÇİLİK VE SINIF SAVAŞI

FRELİMO'nun içinde verilmekte olan bu mücadelenin sınıf savaşı niteliği taşıdığı bilincidir ki, bu hareketin yönetiminde ilk marksist çekirdeğin oluşmasına neden oldu. Burada sınıf savaşı uğruna milliyetçiliğin terk edilmesi diye bir şeyin söz konusu olmadığını iyice anlamak gerek. Tam tersine sınıf savaşının etkin biçimde sürdürülmesi en bilinçli bir yurtseverliğin, yurtseverliğin en yüksek biçiminin ifadesi idi. İşte bundan ötürü marksizim Frelimo için hiçbir zaman dışardan ithal edilmiş ve yapay olarak harekete eklenmiş bir şey olmadı. Ülke içinde ve dünya ölçüsündeki emperyalizme karşı mücadele içinde verilmekte olan sınıf savaşının bizzatihi dinamiğinden doğan kaçınılmaz bir sonuç olarak hareket içinde yerini aldı ve büyüdü.

FRELİMO'nun marksizmi benimsemesinin bir başka nedeni de, eninde sonunda "sosyalist" ve hümanist lafazanlık arkasında eski metropol ülkeye yeni sömürgeci ilişkilerle bağımlılığı sürdürme gerçeğini maskelemekten başka bir sonuç vermemiş olan marksizmin reddi ile yola çıkan çeşitli "Afrika Sosyalizmi"nin tam başarısızlığa uğramış olmasıdır. Birçok Afrika ülkesinde, emperyalizme bağımlı olmakla birlikte, egemen sınıf olan ve bugünkü aşamada Frelimo'nun vermekte olduğu sınıf savaşının başlıca hedefini oluşturan bürokratik burjuvazinin durumu da burada etken olmuştur. Frelimo tarihin dersini anladı. Ve Samora Machel'in 19 Ekim 1975'de bir parti okulunu açarken söylediklerini bu anlamda değerlendirmelidir. Şöyle diyordu: "Bir tek sosyalizm vardır: proletaryanın bilimsel ideolojisi. Bir Afrika sosyalizmi, bir Mozambik sosyalizmi yoktur, hiçbir zaman olmamıştır ve olmayacaktır."

Tutulan yol daha o zaman açık seçik belli idi.

Gerçek olan Frelimo'nun bağrında oluşan marksizmin Mozambikli hatta Afrikalı bir karakter taşımasıdır. Besbelli ki, marksizmden esinlenen öteki devrim deneylerinin katkıları birbiri ardından gelerek Mozambik yönetici grubunun teori ve pratiğini zenginleştirmiştir. Lenin'in, Mao ve Giap'ın siyasî - askerî görüşlerinin Samora Machel'de derin izler bıraktığı açıktır. Örneğin O, halk savaşının emperyalistlerin yaptıkları teknolojik savaşa kıyasla teknik üstünlüğünü ısrarla belirtir. Bu paradoksun onu çok etkilediği şundan bellidir ki, konuşmalarında durmadan bu temayı işler. Geçmiş için, silahlı mücadele aşaması için bu böyle.

UZUN BİR YOL

Bugünkü aşamya gelince, konuşma ve yazılarında alıntılar olmamakla birlikte marksizmin evrensel ilkeleriyle bunların Çin ulusal gerçeğine nasıl uygulandığı sorununun Samora Machel'in kafasında yer aldığından şüphe edilemez.

Kongrenin rakipsiz ulusal önder olarak ilân ettiği Mozambik Cumhurbaşkanının geçmişteki rolü ne idi? O çok eskilerden beri, hareket içinde etkin olmuştur. Eduardo Mondlane'nin katledilmesinden önce de Samora siyasî - askerî kesimin lideriydi. Ve eski başkanın ölümünden sonra Frelimo içindeki iki çizgi arasında mücadelenin yönetimini o ele aldı. Ve dış düşmana karşı mücadelede de, Mao'nun ve Giap'ın uzun süreli savaş taktiğini yaratıcı biçimde, yeni sömürge durumundaki Mozambik'in özgü koşullarını göz önünde tutarak uyguladı. Samora'nın kişiliğini daha iyi anlamak için onun köylü kökenini ve ailesinin uzun bir baskı düzenine karşı direniş geleneğini temsil ettiğini göz önünde tutmak gerekir: dedesi ve

onun babası ünlü şef Maginguana'nın geçen yüzyılın sonlarında sömürgecilerin işgal kuvvetlerinin yolunu engellemeye çalışan ve yenilgiye uğrayan ordularına kumanda etmişlerdi. Atalarından gelme bu geleneğin Samora üzerinde derin etkileri olmuştur.

Mücadelenin belli bir aşamasında marksizmin benimsenmesi onun için yurtseverliği en yüksek düzeye ulaştırmanın en iyi yoluydu. Bu tutum onu, düşüncesinin ve eyleminin başta gelen karakteristiği marksizm ile yurtseverliğin kaynaşması olan Ho Şi Minh'e çok yaklaştırır.

Enternasyonalizm düzeyinde de Ho Şi Minh gibi Samora'nın da özlemi Sovyetler Birliği ile Çin arasında zorunlu barışmadır, çünkü onlara göre her iki ülke emperyalizme karşı "kurtarılmış bölgeleri" oluşturmaktadır. İki büyük sosyalist ülkenin birlikte Frelimo'nun Portekizli işgalcilere karşı ve onun emperyalist müttefiklerine karşı zaferle sonuçlanan savaşını desteklemiş olmaları, bu özlemin kaynaklarından birini oluşturur.

VİETNAM GİBİ

Mozambik'in Vietnam'a benzeyen birçok yanları var. Her iki ülke kuzeyden güneye doğru sıralanan dar kıyı ovalarından oluşur. Her iki ülkede de devrimin başlangıç noktası köylülüğün egemen bulunduğu kuzey olmuştur. Ve güvenilir bir dayanak üssünden her iki devrim yararlanmıştır (Vietnam devrimi Çin'den, Mozambik devrimi Tanzanya'dan). Her iki devrim kuzeyden güneye doğru büyük başkentler doğrultusunda yayılmıştır (Saygon ve Lurenço Marques) ve bu başkentler bir yanda Fransız ve Amerikalıların öte yanda Portekiz ve Boerlerin yapay yaratıklarıdır. Ama orada, güneyde büyük kentlerin ve proleterleşen köylülerin sonunda devrimci süreç içine girmeleriyle, devrimci hareket geniş bir işçi tabanına, yazgısı devrimi yönetmek olan işçi sınıfına dayanarak yeni bir atılımı gerçekleştiriyor.

Gerçekten, tarımsal nitelik taşıyan köylülerin faal nüfusun yüzde doksanını oluşturduğu ülkelerde azınlık durumunda olan bir işçi sınıfının daha Halkçı Demokratik Devrim aşamasında bile yönetici sınıf durumuna gelmesi gibi bir paradoks nasıl açıklanabilir? Bu soruya Vietnam'lılarda Mozambik'lilerde aynı cevabı verdi: Halkçı Demokratik Devrimin yönetimi işçi sınıfının elinde olmalıdır, ama bu devrimin temelini işçi - köylü ittifakı oluşturur.

Kuşkusuz iki ülkedeki durumlar arasında önemli farklar da var. Bağımsızlıktan önce Frelimo, yukarda belirttiğimiz gibi, marksist eğilimler gösteren bir çekirdek tarafından yönetilmekle birlikte, özünde bir köylü hareketi idi. Frelimo'nun işçi tabanına kavuşması Portekizli sömürgelerin yenilgiye uğratılmasından ülkenin güneyinin kurtarılmasından ve kent proletaryasının sahnede yerini almasından sonra oldu. Vietnam ise, 1930'da kurulan Nghe Tinh Sovyetlerinde görüldüğü gibi işçi sınıfının, sayıca azlığına karşın, devrimin ilk aşamasına katılması daha 1920'lerde oldu. Ho Şi Minh'in Hindiçini Komünist Partisini kurması da 1930'dadır. Burada belirtmenin gereği var: 1925'de Üçüncü Enternasyonal Vietnam'da bir marksist - leninist partinin kurulmasını önerdiği zaman, Ho Şi Minh koşulların henüz olgunlaşmadığı gerekçesiyle buna karşı çıkmıştı. Ve 1930'da kurulan parti, hiçbir şekilde dışardan kabul ettirilmiş bir kararın ürünü değildi: ilk komünist hücreleri bir önceki yılın martında Hanoi'de kurulmuşlardı. Frelimo için de durum aynıdır: Halk Ordusu Birlikleri içinde ilk parti komiteleri 1973'de kurulmuş ve ilk parti okulu 1974'de açılmıştır. Her iki ülkede de ilk önce bacaklar, kollar ve gövde oluşturuldu ve ancak sonra baş yerine konuldu. (...)

AQUINO DE BRAGANÇA
("Afrique - Asie", sayı 133)

TERİMLER KAVRAMLAR

Provakasyon

«Provokasyon» un kelime anlamı, kışkırtıcılık ve kışkırtma demektir. Siyasal dilde kullanılan provokasyon sözü de bu anlamdan kaynaklanır. Provokasyon, bir kişiyi, bir örgütü, bir halkı, bir kamuoyunu, bir kişi, örgüt, başka bir halk aleyhine, bir hareket bir eylem aleyhine kışkırtmaya neden olan hareket, davranış, söz, yazı olabilir. Provokasyon yani kışkırtma bilerek plânlanarak yapılabilir, ya da bilmiyerek yapılan yanlış ya da yersiz bir çıkış, bir hareket provokasyona neden olabilir.

Örneğin 1955 yılında Menderes hükümeti Türk kamuoyunu Rumlar aleyhine kışkırtarak, Rumlara karşı gösteriler düzenlenmesini istiyordu. Böylelikle Türk halkının bu konuda hassas olduğu dünyaya duyurulacak, hükümetin o zamanki politikasını destekleyecek, dünya kamu oyunu etkileyecek bir ortam yaratacaktı. Bu

nedenle Selânik'te Atatürk'ün evinde bir bomba patladı. Bunun üzerine, kışkırtıcı ajanların da etkisiyle, İstanbul'da, 6-7 Eylül olayları diye bilinen olaylar patlak verdi. İstiklâl caddesindeki ve çevredeki, Rumlara ait tüm mağaza ve binalar tahrip edildi. Rum vatandaşları saldırıya uğradı, tartaklandı. Ve iş çığırından, başlatıcılarının denetiminden çıktı, Türk halkı adına yüzkarası bir nitelik aldı, sıkı yönetim ilân edildi, vb. Ve elbette oyun tamamlanmak üzere sol:u diye bilinen kim varsa olayın sorumlusu diye toplandı, hücrelere tıkıldı... Sonra Yassıada mahkemesinde 6-7 eylül olaylarının bir tertip sonucu meydana geldiği, Selânik'te Atatürk'ün evine bombayı, binaya pek fazla zarar vermeyecek şekilde koyanın Oktay Engin adında bir Milli Emniyet ajanı olduğu ortaya çıktı. Bu bir provokasyondu.

Bir başka ünlü provokasyon Rayştag yangını diye bilinen, tüm dünya kamu oyunu aylarca işgal etmiş olan olaydır. 1933 yılında, Hitler Almanyasında Nazi Partisi hükümeti, komünistlerin devrimi başlattıkları iddiasıyla büyük bir baskıya girişmek, partileri kapatmak, parlamentoyu dağıtmak üzere tüm hazırlıkları yaptı, bir zamanlar Hollanda komünist partisine üye olmuş Van der Lübe adında bir kaçığa Alman parlamento binası Rayştağ'ı tutuşturttu. Muazzam bir yangın oldu. O sırada kaçak olarak Almanya'da yaşamakta olan Bulgar komünisti Dimitrof tutuklandı vb... Dimitrof'un zekâsı, devrimci uyanıklığı ve düşmanı suçlayan eşsiz savunması sayesinde gün ışığına çıkan bu olay da provoka:yondu. Van der Lubbe adındaki bu dengesiz adam, bu işi yapmaya itilmişti, eylem koyduğunu sanıyordu.

Gözden düşürülmek, ekarte edilmek istenen kişilerin aleyhinde kamuoyu yaratmak üzere onlar aleyhinde düzenlenmiş masum görünüşlü, ama aslında sahte belgelerin gerekli yerlere ya da evrakı arasına konulduğu çok görülmüştür. Bunlar da provokasyondur.

Provokasyon her zaman ajan işi olmayabilir. Ters bilinçlenme ile de insan provokasyona gelebilir, ya da provokasyona neden olabilir. Örneğin, bir fabrikada greve elverişli bir durum yoktur. Öyle ki, işçiler için grev yapmanın en elverişsiz, patron için de en elverişli anıdır; patron uzun süre diretebilecek durumdadır. Patronun adamı bir provokatör yani kışkırtıcı işçi arasında ajitasyon yaparak grev kararı alınmasına v:an bir hava yaratır. Doğal olarak grev başarısızlıkla sonuçlanır. Bu durumda işçiler için ;provokasyona geldiler denir.

Başka bir örnekte, 1925 yılında, Bulgaristan'da Stambulinski'nin halkçı iktidarı darbe ile düşürüldükten ve faşist düzen kurulduktan sonra bazı aklı evvel devrimciler terörist yöntemlere başvurdular. Kral Boris ve çevresindekilere karşı bir sui-kast düzenlediler ve bir dinî törenin yapıldığı Sofya'daki Sveta Nidelya kilisesinde bir bomba patlattılar. Krala bir şey olmadı patlama sonucu bir çok insan öldü. Bulgar devrimci hareketi bu bireyterör girişimini çok pahalı ödedi. Büsbütün azgınlaşan faşist katiller nice canlara kıydılar. Bulgar komünist partisi bu bireysel terörist eyleme katılmış onları, niyetleri ne olursa olsun, provokatör saydı ve partiden çıkardı.

Provokasyon örnekleri daha pek çok çoğaltılabilir. En son örnek 1 Mayıs katliamıdır. Bu olay üzerine pek çok şey yazıldı. Dergimizin bu sayısında da 1 Mayıs olaylarını konu alan yazılar bulacaksınız. Bu nedenle ayrıntılara girmiyoruz. Ancak şunu belirtmek gerekir. Türkiye'deki sol çevrelerin durumu, özellikle şabloncu gruplar arasındaki karşılıklı ve bağnaz düşmanlık havası provokasyonlara son derece elverişli bir ortam yaratıyor. Ankara'daki şubat olayı ve 1 Mayıs katliamı bunu ortaya koymuştur. Bu durumda bütün örgüt ve gruplara düşen dörev eleştiri-özelleştiri toplantıları yaparak olayları enine boyuna tartışmak, doğruları yanlışları ortaya koymaktır. Bundan böyle bu gibi facialarn olmaması için Türkiye işçi hareketinin politik ideolojik birliğinin sağlanması için ne gibi önlemler alınması gerektiğini tartışmak ve büyük bir içtenlik ve dürüstlük Türkiye devriminin gereksinimlerini, hazır reçetelerin kolay ve rahat kopyacılığından uzak bir tutumla tahlil etmeye çalışmaktadır.

ÖZÜR

«BAĞIMSIZ TÜRKİYE»nin 21. sayısının 11. sayfasının 1. sütununda, ikinci paragraftaki son cümle eksik ve yanlış dizilmiştir. Aşağıdaki gibi düzeltir, özür dileriz:

Onları karşı devrim cephesine itmeme, hiç değilse nötrleştirme tutumunu, yukarıya aktardığımız satırlar bizatihi içinde taşımaktadır.

Haftanın İçinden

BURSA'DA 9 İŞYERİNDE GREVE HAZIRLIK VAR

Bursa'da 8 bin işçinin çalıştığı 9 işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmeleri Maden-İş ile MESS arasında sürdürülmektedir. Ancak Maden-İş 13. Bölge Temsilcisi Kemal Daysal MESS'in grup sözleşmesi yapılmasında ısrar edecek olursa grevin kaçınılmaz olduğunu bildirmiştir.

Ayrıca Tofaş ve Renault otomobil fabrikalarında referandum yolu ile yetkili sendika saptanacaktır.

Bilindiği gibi MESS, DİSK ile kozunu paylaşmak kararındadır. Mess'li patronların Türk-İş'in temsil ettiği Amerikancı sarı sendikacılık karşısında daha dürüst bir sendikacılığı temsil eden DİSK gibi bir kuruluşun varlığına tahammülleri yoktur. Mess'in DİSK'i özellikle Maden-İş'i yıkmak için bulduğu formül tüm sanayi kolunu kapsıyan toplu sözleşme formülüdür. Böylelikle ayrı ayrı firmalar kendi işçileri ile toplu sözleşme yapamıyacaklardır. Mess bu yoldan işçi ücretlerini dondurabileceği, hiçdeğilse ücret artışlarını asgari ölçüde tutabileceğine inanmaktadır. Önümüzdeki günlerde DİSK'e çetin mücadeleler vermek zorunda kalacaktır. Mess siyasi iktidardan da güç alarak amacına ulaşırsa ve dolayisiyle DİSK'i darbeliyebilirse bu sendikal hareket için önemli bir gerileme olacaktır. Bu durumda tüm demokratik kuruluş ve çevrelerin Mess'in tehditleri karşısında yerlerini almaları demokratik bir görevdir.

GÜNEY KORE İKTİDARI : CIA'NIN EN BAŞARILI DARBESİ

Ülkemize hangi nedenle geldiği pek anlaşılamayan Güney Kore Başbakanı ülkesinde bir milyon siyasi tutuklu bulunmaktadır. Bu baskı rejimi tüm sosyal sınıf ve tabakalara ayrıntısız uygulanmaktadır. Başta işçi sınıfı ve köylüler olmak üzere..

1961 yılında iktidara Pak ÇUNG Hi geçmişti. O dönemlerin CIA başkanı bulunan J. A. Dullas, bu iktidar değişikliğini CIA'nın yabancı memleketlerdeki en başarılı darbelerinden biri olduğunu açıklamaktan geri kalmamıştır.

Ama CIA'nın başarı ile uyguladığı başka darbeler de var: Örneğin 12 Mart darbesi gibi. Bu darbe sonunda da ABD emperyalizminin dişine göre iktidarlar kurulur ve sonunda 12 Martdan önce artık tükenmiş olan ve bellibaşlı devlet kurumlarında alerji uyandırdığı söylenen bir Demirel, bir hayli tasfiyeye uğramış olan bu konuların başındakilerin de onayı ile yeniden başbakanlık sandalyasına oturabildi. Bir bakıma Demirel de bir darbe ürünüdür. Bu bakımdan Kore diktatörü ile Demirel'in buluşmaları ve halleşmeleri kadar doğal birşey olamaz.

«HALKIN KURTULUŞU»NA ÖĞÜT

(Baştarafı 16. Sayfada)

hibini şaşırtır kabilinden atıp tutuyorlar. Bu arada Deniz Geçmiş ve arkadaşları hakkında gerçekleri yazdık diye bize de sataşmaktadırlar.

Halkın Kurtuluşu'na öğüdümüz PDA'cılarla Pekincilik yarışmasını bir yana bırakarak tutum ve davranışlarının ayrıntılı bir muhasebesini yapmalarını ve özellikle şabloncu, bağnaz grupçu tutumlarının hangi noktalarda onları faşist cephenin taktikçilerinin oyununa getirdiğini saptamalarıdır. Bunu yaptıkları taktirde örneğin, öldürülen devrimci genç Sadık Canarslan'ın hakiki katillerinin sandıkları gibi «Sosyal faşist» dedikleri gruptan gençler olmayıp düpedüz bu gruplara sızmış olan kışkırtıcı ajanlar olduğunu ve bu cinayetin 1 Mayıs katliam tertibinin bir parçasını oluşturduğunu göreceklerdir.

EMEKÇİ ÖĞRETMEN

AYLIK MESLEKİ YAYIN ORGANI

BİRİNCİ BROŞÜR :

EMPERYALİZME KARŞI

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

OKU! / OKUT!

İLİŞKİ KUR!

PK: 264 Kızılay — ANKARA

«Halkın Kurtuluşu»na Öğüt

«Halkın Kurtuluşu» adlı derginin sözcülüğünü ettiği solcu grup Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Arslan'ın devrimci geleneğini sürdürdüğü iddiasındadır. Aynı grup bu üç devrim şehidinin siyasi görüşlerine kesinlikle karşı çıkmaktadır. Yani bunlar, «Deniz Gezmiş ve arkadaşları bizdendir, biz onların temsilcileriyiz» diyorlar ve hemen arkasından «Deniz'lerin siyasi çizgisi yanlıştı, onlar Trockistti, anarşistti, Biz o görüşleri reddederiz. Bugün doğru devrimci çizgi, bizim izlemekte olduğumuz PDA'nınkinden bazı ayrıntılarla farklı olan pekinci çizgimizdir» anlamında şeyler söylüyorlar.

Bu, en ılımlı bir değerlendirmeyle tutarsızlıktır. Deniz Gezmiş ve arkadaşları en ufak bir duraksamaya meydan vermeyecek bir açıklıkla halkımızın baş düşmanı olan ABD emperyalizmine karşı güçleri yettiğince savaştılar. Ve bundan ötürü emperyalizmin işbirlikçisi güçler tarafından idam edildiler. Amerikan emperyalistleri ve onların işbirlikçileri yok edilmesi gereken düşmanın kim olduğunu çok iyi bilirler.

12 Mart açık faşizmi döneminde asılanların Amerikan 6. filosu denizerlerinin Dolmabahçe'de denize dökenlere önderlik eden Deniz Gezmiş, Amerikan elçisi Komer'in arabasını yakan Devrimci Gençlik grubunun başında bulunan Hüseyin İnan, ve İzmir'de NATO binasının önünde Devrimci Gençliğin gösterisini yönetenlerden Yusuf Arslan olması rastlantı değildir.

Ve şimdi bir «Sosyal emperyalizm»dir tutturup bu cinsten eylemlerin hiçbirine yanaşmayanlar kalkıp da Deniz'lere sahip çıkarlarsa, kendilerini ciddiye alamayız.

Bu üç kahraman devrimcinin anısına saygı, onlar gibi halkımızın baş düşmanı ABD emperyalizmine karşı, onların işbirlikçilerine karşı, hedef saptıranlara, dikkatleri asıl düşmandan başka yöne çeken sol lafazanlara karşı mücadeleyi sürdürmekle gösterilebilir. Deniz'lere saygı ancak tüm demokratik güçlerle amerikancı faşizme karşı omuz omuza durmakla gösterilebilir.

Deniz'lerin anısına bağlılıkla sekter, grupçu tutum bağdaşamaz. Özellikle Deniz tüm devrimci çevrelerde sağladığı prestije dayanarak birleştirici rol oynayabildiği içindir ki yığınsal nitelikte devrimci eylemlere önderlik edebilmiştir. 12 Mart öncesi dönemde birbirine karşı tutumda olan birçok solcu grup ve çevreler «Bu işte Deniz varsa biz de varız» derlerdi. Ve faşistlere karşı, sömürü düzeninin baskı kuvvetlerine karşı omuz omuza yürünürdü.

Yanlış anlaşılmasın. Biz Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının 12 Mart arifesinde koymuş oldukları eylemlerin tümünü doğru saymayız. Önemli hatalar olmuştur. Ve çok kez sınıf düşmanı tarafından savunma durumuna itilmiş olmaları eylemin niteliğini belirlemiştir. Ancak, başından beri Deniz'lerin koymuş oldukları eylemlerde doğrularla yanlışlar terazinin iki kefesine konduğunda ve hele bu proleter devrimcilerinin ölüm karşısında kahramanca tutumları doğrular kefesine eklendiğinde, bu kefenin ağır basacağı kesindir.

Ama aynı şey «Halkın Kurtulusu» grubu için söylenemez. Bu grup 1 Mayıs yürüyüşüne katılmış veya katılmamış öteki gruplar gibi 1 Mayıs katliamından en az DİSK yöneticileri kadar sorumludurlar. Provokasyona çanak tutmuşlardır ve tam bir aymazlık içinde egemen güçlerin, CIA'nın, onun yavru örgütünün tertibini hiç hesaba katmadan taşkınca, çocukca davranışlarda bulunmuşlardır. «Halkın Kurtuluşu» için zaman kıyasıya özeleştiri zamanıdır. Oysa tam tersini yapıyorlar Yavuz hırsız ev sa-

(Devamı 15. Sayfada)